

> Γιάννης Μαυρίης: Σημαντικό ποσοστό δεν αποφασίζει με βάση την κομματική ταυτότητα

Σ' αυτές τις εκλογές υπάρχουν διακυβεύματα για όλους τους χώρους

Συνέντευξη στον **Γιόργο Φράγκο**
george.frangos
@philelefteros.com

Δεν θα ήταν καθόλου υπερβολή να λεχθεί ότι ο εκλογολόγος και πολιτικός αναλυτής Γιάννης Μαυρίης γνωρίζει το εκλογικό σώμα της Κύπρου καλύτερα από όλους εμάς που αποτελούμε μέρος του. Για παρά πολλά χρόνια παρακολουθεί τις συμπεριφορές, τις διαθέσεις, τις τάσεις, τις ενστάσεις, τις αναστολές, τις φοβίες αλλά και τις εμμονές των Κυπρίων ψηφοφόρων. Εξού και ο λόγος και οι εκτιμήσεις του έχουν πάντοτε βαρύνουσα σημασία.

Στην παρούσα συνέντευξη ο Γιάννης Μαυρίης αναφέρεται στα διακυβεύματα των προεδρικών εκλογών που κατά την άποψή του υπάρχουν σε όλους τους πολιτικούς χώρους, αναλύει την τριχοτόμηση του εκλογικού σώματος και τον κατακερματισμό της ψήφου που παρατηρείται, μιλά για τις προϋποθέσεις οι οποίες επιβάλλονται προκειμένου να σημειωθούν υπερβάσεις, σημειώνει ότι πλέον σημαντικό ποσοστό του εκλογικού σώματος δεν αποφασίζει με βάση την κομματική του ταυτότητα και διατυπώνει την εκτίμησή του ότι στις σημερινές εκλογές κάποιες μικρές διαφορές μπορούν να κάνουν τη μεγάλη έκπληξη.

- Το πρωτεύον κριτήριο για τους ψηφοφόρους, όπως συμβαίνει άλλωστε σε κάθε εκλογική αναμέτρηση στην Κύπρο, κατά κάποιο τρόπο διαμορφώθηκε μεταξύ των ζητημάτων του Κυπριακού και των ζητημάτων της εσωτερικής διακυβέρνησης. Σε σχέση με το τι ίσχυε μέχρι σήμερα, αυτή τη φορά υπήρξαν δραστηριές διαφοροποιήσεις σε αυτό το συσχετισμό;

- Νομίζω ότι ουσιαστικές διαφοροποιήσεις δεν υπάρχουν. Οι διαφοροποιήσεις

σε αυτά τα κριτήρια κρίνονται μακροπρόθεσμα. Αυτό που μπορούμε να πούμε είναι ότι την τελευταία δεκαετία έχει σαφώς ενισχυθεί και στην Κύπρο η σημασία των ζητημάτων της εσωτερικής διακυβέρνησης. Όμως αυτή η ενίσχυση δεν είναι τέτοια ώστε να ανατρέπει την προτεραιότητα του εθνικού ζητήματος. Άρα λοιπόν ενισχύονται μεν τα ζητήματα της εσωτερικής διακυβέρνησης αλλά όχι σε βάρος των ζητημάτων του Κυπριακού.

- Ο ρόλος που διαδραμάτισε το δημοψήφισμα στη διαμόρφωση των τάσεων του εκλογικού σώματος ήταν ο αναμενόμενος; Μήπως υπήρξαν αποτυχίες σε κάποιες εκτιμήσεις;

- Το δημοψήφισμα του 2004 αποτέλεσε τομή για το κυπριακό κομματικό σύστημα. Όμως στη συνέχεια, ως ένα βαθμό, έχουν απορροφηθεί οι επιπτώσεις του δημοψηφίσματος. Κάποια πράγματα παραμένουν μεν ενεργά, είναι όμως αμβλυμμένα σε σχέση με το 2004. Σίγουρα όμως το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος αποτέλεσε μια σημαντική μεταβολή στο πολιτικό σκηνικό. Σε αυτές τις εκλογές βλέπουμε μια μερική υπέρβαση του αποτελέσματος του δημοψηφίσματος. Από την άλλη δεν πρέπει να υποτιμά κανείς τη σημασία του «ναι» και του «όχι» και σε αυτές τις εκλογές.

- Ο κομματικός πατριωτισμός των παραδοσιακών ψηφοφόρων θεωρείτε ότι σημειώσε υποχώρηση;

- Οι κομματικές ταυτίσεις μακροπρόθεσμα, σε μακροχρόνια βάση και στην Κύπρο τείνουν να αμβλύνονται. Δεν είναι ίδιες με εκείνες της δεκαετίας του '70 ή του '80. Αυτό φυσικά απέχει πολύ από το να θεωρούμε ότι δεν παίζουν ρόλο. Αντιθέτως, φαίνεται ότι παίζουν ρόλο οι κομματικές ταυτίσεις. Ειδικά στην Κύπρο, συγκριτικά με άλλες χώρες, παραμένουν πιο ισχυρές. Βέβαια ο αποκλειστικός προσδιοριστικός παράγοντας του αποτελέσματος των εκλογών δεν είναι αυτές.

Θα έλεγα ότι για κάποιες ηλικιακές ομάδες, κυρίως τους μεγαλύτερους, είναι πολύ

μεγαλύτερη η σημασία της κομματικής ταυτότητας. Για τις νεότερες ηλικιακές ομάδες οι κομματικές ταυτίσεις εμφανίζονται σε χαμηλότερο επίπεδο σημαντικότητας. Υπάρχει ένα σημαντικό ποσοστό του εκλογικού σώματος το οποίο δεν αποφασίζει με βάση την κομματική του ταυτότητα ή ενδεχομένως να μην έχει καν κομματική ταυτότητα, όμως αυτό είναι ένα σχετικά μικρό ποσοστό του εκλογικού σώματος στην Κύπρο. Αφού όμως μιλάμε ειδικά για προεδρικές εκλογές, ο ρόλος των προσώπων είναι σαφώς ενισχυμένος.

- Πώς κρίνετε την όποια ετοιμότητα του εκλογικού σώματος για υπερβάσεις;

- Εάν μιλάμε για υπερβάσεις τύπου ιστορικού συμβιβασμού μεταξύ Δεξιάς και Αριστεράς, όπως έχει διαφανεί ιστορικά, τέτοιου είδους υπερβάσεις είναι εξαιρετικά σπάνιες. Αυτές οι υπερβάσεις προϋποθέτουν ιστορικά γεγονότα και εξελίξεις πάρα πολύ μεγάλης κλίμακας και σημασίας. Δεν είναι εύκολο να γίνουν υπερβάσεις τέτοιου τύπου. Σας θυμίζω και το ελλαδικό παράδειγμα του 1989, συνεργα-

σίας της Δεξιάς με την Αριστερά που οδηγήθηκε σε αποτυχία. Βεβαίως η άμβλυση της πόλωσης και των κομματικών ταυτίσεων κάνει ένα τέτοιο εγχείρημα να φα-

ντάζει ευκολότερο, αλλά δεν μπορεί να περιμένει κανείς θεαματικές αλλαγές και συγκλίσεις εάν δεν έχουν προηγηθεί πάρα πολύ μεγάλης έκτασης γεγονότα.

- Ο σκεπτικισμός και μια σχετική αποστασιοποίηση των ψηφοφόρων άγγιξαν τέτοια επίπεδα που θα πρέπει να απασχολήσουν τις κομματικές ηγεσίες;

- Κάθε άλλο, αντιθέτως οι τάσεις του εκλογικού σώματος ήταν αρκετά αποκρυσταλλωμένες από νωρίς. Πάνω από το 80% του εκλογικού σώματος έχει αποκρυσταλλώσει νωρίς τις προτιμήσεις του, δεν υπήρξε καν κάποια ρευστότητα. Το ενδιαφέρον για τις εκλογές θα το χαρακτηρίσει αυξημένο και πιθανότατα να είναι αυξημένη και η συμμετοχή στις εκλογές. Κι αυτή η εικόνα δεν θα πρέπει να αποδοθεί μόνο στην κινητοποίηση των κομματικών μηχανισμών αλλά και από τα κάτω, από την ίδια τη βούληση των πολιτών να συμμετάσχουν.

- Από την εκτίμησή αυτής της εκλογικής αναμέτρησης μπορεί να αλλάξει δραστηρικά ο πο-

Μικρές διαφορές μπορούν να κάνουν

τη μεγάλη έκπληξη

- Πώς ερμηνεύετε την τριχοτόμηση του εκλογικού σώματος, όπως την χαρακτηρίσατε πρόσφατα;

- Η τριχοτόμηση του εκλογικού σώματος, σε αδρές γραμμές, ανάμεσα σε τρεις ισοδύναμες υποψηφιότητες είναι κάπως παράδοξη. Αυτή η τριχοτόμηση υπήρξε βέβαια και παλαιότερα, διότι έχει να κάνει και με την παραταξιακή διαίρεση Δεξιάς, Αριστεράς και ενδιάμεσου χώρου. Όμως μέχρι τώρα υπήρχαν

Τριχοτόμηση των ψηφοφόρων και κατακερματισμός της ψήφου

παραταξιακές συμμοχίες που ενώναν τότε την Αριστερά με το Κέντρο και τότε τη Δεξιά με το Κέντρο. Αυτή τη φορά τρεις ισχυρές προσωπικότητες εκφράζουν αυτούς τους τρεις διαφορετικούς χώρους. Αυτό πρώτη φορά συμβαίνει και εδώ έγκειται η ιδιομορφία της παρούσας αναμέτρησης.

Παράλληλα με αυτή την τριχοτόμηση, παρατηρείται και ένας κατακερματισμός της ψήφου. Και αυτός ο κατακερματισμός στους τρεις υποψηφίους είναι και κοινωνικός και ηλικιακός. Ο κάθε υποψήφιος από τους τρεις βασικούς έχει πλεονεκτήματα σε διαφορετικές ομάδες του πληθυσμού.

Αυτά τα δεδομένα καθιστούν πολύ δύσκολο την πρόβλεψη του τελικού αποτελέσματος. Δεν έχουμε να κάνουμε με συμπαγή ακροατήρια. Έτσι τα πράγματα κρίνονται σε λεπτομέρειες, εξαρτώνται από κοινωνικές μικροομάδες. Άρα λοιπόν σε αυτές τις εκλογές μικρές διαφορές μπορούν να κάνουν τη μεγάλη έκπληξη.

Λιπκός χάρτης του τόπου;

- Δεν νομίζω να υπάρχουν επιπτώσεις ριζικής ανατροπής. Ωστόσο, το πολιτικό τοπίο θα επηρεαστεί, όπως επίσης και η τύχη των κομμάτων, ανάλογα βέβαια και με το αποτέλεσμα. Δηλαδή, υπάρχουν αρκετά διακυβεύματα σε αυτές τις εκλογές για όλους τους χώρους, πρώτα απ' όλα για το ΑΚΕΛ αλλά και για το ΔΗΣΥ, όπως και για τα κομμάτια του ενδιάμεσου χώρου. Η διαπάση των δυναμικών αλλαγών είναι αυτή τη φορά μεγαλύτερη.